

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

Podgorica, 6.12. 2024. godine

IZVJEŠTAJ

sa učešća ministarke evropskih poslova Maide Gorčević na Zajedničkom konsultativnom odboru između Evropske unije i crnogorskog civilnog sektora u okviru Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta, Brisel, 27.11.2024.

Zajednički konsultativni odbor civilnog društva Evropske unije i Crne Gore (ZKO) je jedan od tijela osnovanih u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i Crne Gore. ZKO je platforma civilnog društva uspostavljena između Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta i crnogorskog civilnog društva. Kopredsjedavajući u tekućem mandatu ZKO su član Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESC) Decebal-Štefanita Padure i profesorica Gordana Đurović iz Crnogorske panevropske unije.

Ministarka Maida Gorčević je otvorila Zajednički konsultativni odbor (ZKO) između Evropske unije i crnogorskog civilnog sektora u okviru Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESK), zajedno sa predsjednikom EESC Oliverom Ropkeom, i to 27. novembra 2024. godine u Briselu, Belgija.

Pored ministarke Gorčević u delegaciji je bila i Gordana Despotović Đekić, generalna direktorica Direktorata za informisanje javnosti o EU i procesu pristupanja EU.

Predstavnici Evropskog ekonomskog i socijalnog odbora (EESC) razgovarali su sa crnogorskim civilnim društvom na temu aktuelnog momenta u odnosima EU i Crne Gore sa osvrtom na najnoviji Paket mjera za proširenje i Izvještaj EK o Crnoj Gori, programu reformi za Crnu Goru i sprovođenje novog Plana rasta za Zapadni Balkan.

Takođe, diskutovalo se o crnogorskom planu za ispunjavanje mjerila za zatvaranje pregovaračkih poglavlja nakon IBAR-a i pregledu stanja civilnog društva u Crnoj Gori, uključujući socijalni dijalog, ali i platformi „Barometar 26“ i uključivanju socijalnih partnera i civilnog društva kao aktivnih činilaca.

Ministarka je naglasila da je raduje što je ovaj Odbor pozdravio kreiranje platforme „Barometar 26“ čija namjera je da uključi cijelo društvo kako bi Crna Gora završila sve obaveze iz pregovaračkog procesa i postala sledeća članica EU do 2028. godine. Takođe, se osvrnula na sve što je ova Vlada u protekloj godini uspjela da postigne kada je pregovarački proces u pitanju, ali i da predstavi ambiciozan plan da Crna Gora završi pregovore sa EU do kraja 2026. godine. Ona je podsjetila i na Izvještaj EK o Crnoj Gori i na Reformsku agendu za Plan rasta koja je usvojena u septembru.

Istakla je da Crna Gora nastavlja sa radom na jačanju naših institucija, unapređenju sudske nezavisnosti i borbi protiv korupcije. Drugo, održivi ekonomski razvoj ostaje prioritet za Crnu Goru. Treće, sposobnost Vlade da ispuni obaveze članstva u EU zavisi od snage naših administrativnih struktura. Ona je dodala da je Vlada prepoznala da izgradnja snažne i efikasne javne administracije koja može da zadovolji standarde EU predstavlja postepeni, ali ključni proces, koji zahtijeva ne samo reforme, već i trajna ulaganja u ljudske i tehničke resurse.

Povodom nedavnog izvještaja Komisije o Crnoj Gori, predsjednik EESC-a Ropke je kazao da kao predsjednik Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta, čvrsto vjeruje da napredak Crne Gore predstavlja primjer transformativne moći istinskih reformi i saradnje.

Gordana Đurović, kopredsjedavajuća sa crnogorske strane, ocijenila je da je optimizam koji dijelimo sa evropskim partnerima zasnovan na vidljivim rezultatima Crne Gore tokom prethodne godine, kao što je IBAR, koji je, dalje, otvorio prostor za nastavak rada ka privremenom zatvaranju ostalih pregovaračkih poglavlja i pridruživanje Crne Gore SEPA-i. Ona je izrazila nadu da će se proces nastaviti istom dinamikom i istakla da evropska agenda treba da bude faktor jačanja društvene kohezije, te izrazila važnost jedinstva svih političkih aktera u tom smjeru i uključivanje civilnog društva u ovu ključnu, finalnu fazu procesa integracija Crne Gore u Uniju.

Član EESC-a i kopredsjedavajući sa strane EU, Decebal-Stefanita Padure, istakao je da je Crna Gora na pravom putu i da je prepoznata kao lider politike proširenja koja će biti prva naredna članica EU. Osvrnuo se na uspjehe Crne Gore u protekloj godini, posebno na dobijanje IBAR-a čime su uklonjene prepreke na privremenom zatvaranju poglavlja. Naglasio je da Crna Gora je uspješna priča koja predstavlja pozitivan primjer za politiku proširenja i posebno dobar primjer ostalim državama regiona koje streme članstvu u EU. Pozdravio je pristupanje Crne Gore SEPA-i što neposredno doprinosi privredi i građanima. On je pozvao Vladu da uključi predstavnike civilnog sektora i socijalnih partnera u praćenje implementacije Reformske agende, kao i da se u zemlji ojača suštinski dijalog socijalnih partnera.

U okviru sastanka, članovi ZKO-a su pozdravili rezultate Crne Gore u kontekstu ispunjenja privremenih mjerila u poglavlju 23 i 24 i istakli važnost dobijanja završnih mjerila u tim poglavljima. Izrazili su zadovoljstvo zbog podrške evropskih partnera i ambiciozne odluke crnogorske administracije da uloži dodatne napore i do kraja 2026. privremeno zatvori preostala pregovaračka poglavlja pod uslovom da crnogorska Vlada i svi politički akteri ostvare vidljive rezultate na tom polju. Ukazali su da je najvažnije da Crna Gora ima političku zrelost, konsenzus i međupartijski i širi socijalni dijalog o pitanjima od ključnog državnog interesa kao što su reforme u kontekstu učlanjenja u EU. ZKO je pozvao na potrebu dalje harmonizacije izbornog zakonodavstva i pažljivog sagledavanja izmjena zakonskih rješenja o državljanstvu uključujući pitanje dvojnog državljanstva koje treba da se zasniva na socio-političkom konsenzusu. Članovi ZKO su posebno istakli značaj uključivanja civilnog društva u proces pristupanja Crne Gore u EU podsjećajući na činjenicu da su socijalni partneri i organizacije civilnog društva most između građana i institucija.

Na kraju sastanka članovi ZKO su usvojili zajedničku Deklaraciju.

Ministarka Gorčević je prije Zajedničkog konsultativnog odbora (ZKO) imala bilateralni susret sa predsjednikom EESC-a Oliverom Ropkeom kojom prilikom je reafirmisano partnerstvo ovog Odbora sa Crnom Gorom, na njenom putu da postane evropska priča o uspjehu. Razgovarano je o progresu na putu EU integracija, ključnoj ulozi civilnog sektora i sjajnom radu Odbora.

Pored navedenog, ministarka je u okviru posjete Briselu govorila i na otvaranju *Programa obuke o evropskim poslovima* koji je organizovalo Ministarstvo vanjsih poslova Belgije u Briselu. Fokus programa je bio na ključnim politikama EU s akcentom na vladavinu prava, sajber politiku, proces proširenja i slično. Ministarka je tom prilikom naglasila da su u središtu procesa mladi ljudi diplomate i državni službenici. Vlada i Ministarstvo evropskih poslova prepoznaju njihov ogroman potencijal i posvećeni su njihovom aktivnom uključivanju u proces pristupanja. Ovaj program pruža priliku crnogorskim mladim profesionalcima da doprinesu i iskoriste prednosti EU integracije. Na sastanku je govorila i politička direktorica i generalna direktorica za multilaterau u MVP Belgije Veronika Petit.